

Влада може делегувати на коміті абортів своїх представників, що самі для себе вибирають відповідне місце на аборті. Представник абортів му- сить їм дати інформації про особи промовців і внескодавців, як рівнож подати їм зміст внесків і резолюцій. Щодо дальшої компетенції представ- ників влади на аборах нема засадничої різниці між австрійським законом і урядовим проектом. Очевидно, представники влади може розважати аборти у випадках, передбачених законом, а на ви- паток позважання абортів представником або пред-

ставником влади, зібрані мусять негайно розійтися.

За неpubличні (неприлюдні) збори („збори-ня“) — для відвідування від публичних зборів, що звуться в проєкті коротко „зборів-ня“) уважає проєкт: а) зібрання осіб, яких анає особисто зликувчий або голова зборів та які відбуваються в домі, при чому зібрані не потребують мати окремих письмовних запрошень, як цього вимагає відомий § 2 австр. закону про збори; б) зібрання членів легально існуючих союзів („зборів-ня“), що відбуваються в помешканнях, на умовах та в спосіб, передбачений у статутах тих союзів — (отже нпр. всяких законно існуючих товариств, кооператив, спілок і т. д.). Такі зібрання не потребують ані оголошення у владі, ані її дозволу. З духа проєкту виходить, що і збори членів політичних партій, які не в забороні, підпадають під поняття легально існуючих союзів, хоч сам текст можна би натягати й інакше і тому у проєкті треба би відповідної ясності коректури. Влада не має права делегувати свого представника на збори („зборів-ня“), про які згадано під а) і б). Коли би однак довідалася вона, що такі збори переступають рамки своєї компетенції, тоді влада може вислати свого відпоручника для ствердження цієї обставини і він має право збори розв'язати, коли би ствердив повинну обставину.

Органи публичної безпеки мають право увійти до льокалу і розв'язати збори, коли цілі і хід зібрання є суперечний з кримінальним законом, або загрожує безпеці, спокою чи порядку. Тут знову безмежне поле до самоволі, особливо серед відповідних політичних відносин!

Поняття домішки („льокалу“) є у проєкті значно ширше як в австр. законі. За „льокал“ вважається не тільки сам будинок, але і місце при ньому — нпр. подвір'я, що є огорожене.

Новиною, незнаючою в австрійському законі, є постанови проєкту про з'їзди („з'їзди“). Всі з'їзди вважає проєкт за публичні збори, що потребують дозволу додержавної адміністрації влади. Такі дозволи дає староство, коли з'їзд має обіймати учасників одного повіту, або повітовий уряд для всіх інших з'їздів. На міжнародні з'їзди треба дозволу міністра внутрішніх справ.

Окремі постанови відносяться до передзвіборчих зборів в справі виборів до законодавчих установ або публ. правних корпорацій (нпр. громадських рад, торговельно-промислових чи ремісничих палат, каси хорих і т. д.). Такі збори в „льокалах“ не потребують оголошення; натомість, коли мають вони відбутися під голим небом, тоді треба тільки оголошення (не дозволу). Характеристично, що проєкт не говорить зовсім нічого про посольські справоздавчі збори, які згідно з

комісійним проєктом попереднього союму не вимагали ані оголошення, ані дозволу навіть тоді, коли відбувалися під голим небом. Тут політичні тенденції уряду аж надто ясні.

Найбільше грізною є постановою проєкту про карні санкції. Компетентною владою до накладання кар за переступлення закону про збори в староство (згідно з австр. законом і комісійним проєктом з попереднього союму городські (повітові) суди) і воно може карати арештом до трьох місяців та гривною до трьох тисяч золотих, або одною з тих кар. За зміну цього артикулу і за поліпшення карної санкції судам підле безперечно найбільший бій цілої соймової опозиції, щоб не допустити до цього, аби свобода зборів стала вповні ілюзорною.

Постанови закону про збори не мають застосування: 1) до всіх зборів, що їх зликується на розпорядження влади, 2) до релігійних зібрань і походів весільних, похоронних, 3) до зібрань товариських, родинних і шкільних, 4) до зібрань розривкових у помешканнях і 5) до зібрань академічних на терені академічних шкіл.

На загал можна сказати, що постанови проєкту за винятками, що їх вище наведено, є доволі ліберальні.

Треба тільки одного, а саме, щоб і практика адміністраційних властей була рівнож ліберальною, бо знаємо, як часто практика різниться від духа і постанов закону.

Д-р Степан Баран.

3 українського наукового життя.

Діяльність Українського Наукового Інституту в Берліні за 1930—31 шк. рік.

З минулим літнім семестром 1931 р. Український Науковий Інститут в Берліні закінчив 5-ий рік свого існування. Протягом цього останнього року в Інституті були прочитані такі публичні лекції німецькою мовою: 1) проф. Д. Дорошенко: „Імена „Русь“, „Росія“ і „Україна“ в їх історичному й сучасному значенні“; 2) проф. І. Мірчук: „Метафізика й релігія в духовному житті славян“; 3) він-же: „Філософія Масарика“; 4) унів. доц. В. Залозецький: „Вплив готичкої архітектури у Східній Європі“; 5) він-же: „Проблема византийського ренесансу і його відношення до зах.-європейського“; 6) д-р З. Кузеля: „Українські історичні пісні“.

Українською мовою мали відчитати: 1) проф. Д. Дорошенко: „Страчена сила“ (пам'яті М. Зінківського); 2) він-же: „В. Липинський і його діло“; 3) проф. І. Мірчук: „VII. Інтернаціо-

нальний Конгрес в Оксфорді“; 4) унів. доц. В. Залозецький: „Проблема старославянського мистецтва“; 5) д-р Б. Крупницький: „Карпати XII і Петро I під Подтавою і над Пруттою“; 6) він-же: „Акція Пилипа Орлика на Правобережній Україні в 1711 році“; 7) д-р С. Володимирів: „Економічне становище селян в умовах совітського господарства на Україні“; 8) він-же: „Машинно-тракторні станції на Правобережній Україні“; 9) д-р В. Кучабський: „Польська дипломатія і „східно-галицьке“ питання в 1917—19 рр.“; 10) він-же: „Зовнішні політичне становище сполучених українських армій в „Чотирокутнику смерті“ в липні-серпні 1919 р.“; 11) д-р І. Лоський: „Українські течії в польській еміграції після 1831 р.“

Крім цих відчитів діяли члени Інституту, проф. Д. Дорошенко, проф. І. Мірчук, унів. доц. В. Залозецький і д-р З. Кузеля вели систематичні курси для стипендістів Інституту і вільних слухачів.

При кінці літа цього року вийшов III том „Abhandlungen“ Інституту з таким змістом: Д. Дорошенко: „Імена „Русь“, „Росія“ і „Україна“ в їх історичному й сучасному значенні“; С. Володимирів: „Загальне число української людності в цілім світі“; М. Добрянський: „Україна як географічна індивідуальність“; Б. Крупницький: „Історія України II. Хр. Енгельс“; І. Мірчук: „Світосгляд Лесі Українки“; В. Кучабський: „Польська дипломатія і „східно-галицьке“ питання на паризькій мировій конференції 1919 р.“; Д. Дорошенко: „В. Липинський“.

З метою влекшити постачання української літератури для німецьких університетів та інших наукових установ весною ц. р. засновані при Інституті „Бюро для обміну книжкою“, яке за короткий час свого існування вислало до німецьких та інших чужоземних бібліотек понад 1.500 українських книжок.

У минулім акад. році мав Інститут 3 асистентів і 14 стипендістів.

В Манджурії б'ються.

ТОКІО 5. XI. ПАТ. Над рікою Нонні, в японці відбудовують міст, прийшло до появи сутини між китайськими і японськими військами. Зачувати, що японці вислали з Тонан військову допомогу.

З огляду на перетомлення японських військ у Манджурії постановлено їх стягнути. На їхнє місце прийдуть нові військові відділи і силі 4.000 людей.

Чи ви зложили листопадовий дар українським інвалідам?

ВЕЙЛЕТОН „ЛІЛА“ З 7. ЛИСТОПАДУ 1931.

ІВ ЯСІНЧУК.

3)

ЗІ СВІТУ.

З Парижа до Шербургу. — „Бремен“. — Товариші подорожі. — Морська недуга.

В п'ятницю, дня 2. жовтня в год. 8.14 рано я виїхав спеціальним поїздом Німецького Льоуду з Парижа до Шербургу. У Парижі була мила осіння погода, тепло, тільки сонце не могло пробитися крізь рідючу мряку, хмару чи дим. Заповідався для Парижа гарний день.

Вже на пів години до від'їзду наповнювався поторожніми мій поїзд, а зложений з ваг. I і II. Класи та двох ресторанних. Цих останніх дійсно потрібно, бо поїзд стане на пару хвилин тільки посередній дороги в Сеан, а до Шербургу всеж таки при всій швидкості їзди треба проїхати 6 годин. Там, на місці, вже не буде часу ніде покріпитися.

Минаємо французькі виниці, минаємо зелені нормандські луки й зорані поля... Пробігають мигком сірі поверхові то низькі, соломом криті сільські будинки. В усій Франції не видно стільки рухливості, життєвості, що в Німеччині. Навіть розмірно живіше темпо життя в Парижі в порівнянні з Берліном, це на око безцільний рух, а його масовість викликана зоровою оманом, яка має свою причину у вузьких і кривих вулицях Парижа, зовсім відмінних від вулиць Берліна (широких, прямих і довгих).

Наближаємося до Шербургу. Американці ворушиться нетерпляче. Бачиться, наблизило їх волюнтерство. Ті з картиками „Монте Карло“ наліпленими на валізах, може й грошей збулися. Але радше тягне їх уже в Америку. Вже в Парижі під будинком подорожнього бюро „Американ Експресу“ не такі воли гамірні й рухливі, як бувають. Мабуть припіналися, зупинилися і тепер переступають на паризькому хіднику поїзд „Оперою“ з чоги напою, як бубонки перед від'їздом.

На дворі стає хмарно, а то й накрапає дощик. Неприємна перспектива на їзду морем. Але —

може це тимчасове, льокальне. Зрештою — я вже двічі перетинав океан. Кажуть, що морської хвороби не дістану. Чого-ж боятися? Намагаюся дійсно не думати про цю плягу недугу, в якій нічого чоловіка не болить, а не можна ворухнутися.

З поїзду переходимо просто до портової галі, де переводять контрольні паспортів та корабельні білети. Звідтіля всідаємо на малий корабель Л'ютрінген і пливемо поза шербурський порт, де стоїть наш великий „Бремен“, окраса німецького мореплавного мистецтва. Пересідаючи в Шербургу з поїзду до порту, а звідти на корабельчик, а з нього на корабель, ми дали себе брутально обдерти носіям з решти „франків“, а накінець довелося порушити навіть доларову „резерву“.

Про „Бремен“ уже знає світ. Це корабель з ємністю 56.000 тон. Отже менше більше 100 тигарових поїздів по 50 вагонів кожний. Внутрі гарний, ясний, з вузькими довженими коридорами, вистеленими не „лінолеумом“, а такн сиром, сірою гумою, що тхне гумою серед духоти машин. Каюти на чотири особи доволі вигідні, вікна — як на корабель — доволі просторі. В моїй каюті гостить старий, сивий з патріархальним виглядом рабін з Бронксу (походить з давньої Конгресівки), професор ветеринарії в Ітаки (Зл. Держави), американський німець, що добре по німецьки говорить та молодий студент університету з Шіаго, теж німець. Загалом — попри всі мови світу, які томонять на кораблі — дивним дивом переважає німецька мова.

Ми оголосили нашу привабливість у дотичного господаря, дістали листки з приділом місця при столі в їдальні й шукаємо догідного місця на чердаку корабля. Але перед нами є там уже ранні птахи. Це ті, що всіли в Бремен, або в Савтгемптоні. В год. 5.30 перед вечором корабель рушив, а за пів години скликує трубка гарним, веселим звуком на вечеру. Салля простора, ясна, здається поодиноким, а гарна. На оба боки вікна на море. На горі галерія, де концертус оркестра, добре зіграє. При столах вигідно, бо подорожні поділені на подвійні „засідання“ відповідно до влободі. При мому столі два маляри й американець, з походження чех. Зі мною говорять по російськи. Саме

вертає з Радянського Союзу, де пробув 18 місяців — в Європі й Азії. Подають артистично малювану карту страв, накриття блищить, але я не маю найменшого апетиту. Кажуть, що на початок треба обідатися. Одно яблуко і чай повинні би вистарчити.

На дворі вітер, січе дощ, хмарно та мрячно. Корабель реве раз-у-раз і доволі хитається. Дощ кораблем не видно нічого, хоча маємо ясне освітлення в кімнатах, салях і на чердаку. Починає дороги немилія. Іду в каюту. По дорозі заглядаю до салюну, де крутяться пари під звук оркестру. Дехто попиває пиво, вино чи лікер, яких в Америці не побачити.

У суботу досвіта прокидаюся від сильної рогойданого корабля. На кораблі чути несносні стогін. Пробую встати — не годен. Голова хвором ходить, а з нею вся обстановка. Корабельники кажуть, що наш корабель вийшов у смугу, де дувала сильна буря. Потішають нас, що ми пливемо цю просторінь і буде спокійніше. Але чоловік безсилий. Лежу. Послушач сиди в каюті. Хвиля об високо, чути невпинний шум і гуркіт машини. Якби то лише гуркіт! А то весь час чую дрібенько трясє порожніми кишками, як у скорпі їзді на драбинястому возі по камінню.

Один американський інтелігент питає мене: „Рідну Школу“, чи правда те, що вона дає мені кошти дороги. Таж я мав — писав він — ку приємну прогулянку, якої не один повадний чоловік. В цю хвилину мені пригадався цей — сказав легко — дивоглядний погляд. Якби я був злий, то побажав би цьому добродієві перейти в такий час через океан. Вечором прислухався до не зісти кусник „Бісмарк-герінга“. Чи такі селедці із Бісмарк чи ні, не анаю. Але не анаю ні наші „москальки“.

Кораблем перевертає, всюди тиша, дехто спить, дехто сидить. Кельнери несуть вечеру до кают. Кажуть — у їдальні мало хто був.

— А ви не хворієте? — питаю.

— Якщо не їм, то хворю. Зрештою, ми маємо своє заняття й про недугу не думаємо.

„Своє заняття“... І так жду нового дня.

(Продовження буде)

Депо про господарку повітових соймиків і гмінних рад на Волині.
Львів, 2 листопада 1934.

I.

II.

III.

IV

v.

МАДРИД 3. XI. І ЕЛ. ПРИВ. В Більбао забито, вчора вчором двоох католицьких священиків. Юрба комуністів заатакувала їх на вулиці і без ніякої причини почала до них стріляти, владучи обох трупом. Описла душоугуби розбіглися. Цей факт викликав серед населення велике обурення.

нові, однак і ця наша маленька святина є Богом, а для нас стане вона великою і визначною, бо в ній будемо ми тут на чужині маніфестувати свою святу віру, яка нас охоронить від занепаду. Владика візав вірних любити своє, не стидатися своєї мови і звичаїв, а чути шанувати. Проповідь викликала глибоке враження на всіх.

По вечірній мав ректор о. д-р Вішошевич у новій залі при каплиці перший збір з кіоптичними образами про життя св. апостолів Кирила і Методія.

Так проминув цей пам'ятний день великого духовного торжества наших вірних у Банялуці, який полишиться на все незатертим у житті нашої церкви в Боснії.

Другого дня, в понеділок 26. X. відбувся в парохіальній домі, який знаходиться зараз при новій каплиці, під проводом владика Нярдія деканальний соборчик усіх 8-х священиків гр.-кат. боснійського деканату.

о. Михайло Костюк,
гр.-кат. душпастир у Козарці.

Висновок ?

Радянсько-турецьке братання.

У зв'язку з побутом комісара Літвінова в Ангорі, радянська преса зазначає, що турецько-радянське порозуміння сильно зміцнилося. Виявом поглиблення турецько-радянської приязни має бути візита турецького прем'єра Ісмет-паші в Москву, якої речинняч усталено на січень 1932 р. Радянський уряд приготував велике прийняття для нього. Голова ради народних комісарів Молотов вложив в середині року візиту турецькому уряду в Ангорі.

Югославія боїться за свою флоту.

Югославянський міністр закордонних справ д-р Маринкович переслав генеральному секретареві Союзу Народів відповідь на проект одностороннього припинення зброєнь. Югославянський уряд годиться принципово на проект, однак рішуче заявляє, що цей односторонній роз'єм не може розтягнутися на нормальне переведення програми щодо розбудови флоту.

ОСТАННІ ВІСТІ

КОЛИ ВІДЛОЖАТЬ СОЙМ?

З польських міродатних кол зазначають, що поголоску про відложення сойму треба прийняти із застереженням. Це тому, бо на даний момент порядку є ще чимало справ, які мусять поладати якнайскорше, а які годі так скоро поладати, щоб сойм замкнути вже в суботу. Рівночасно міродатні чинники признають, що праці, які ост. часами веде сойм і сенат, не влекли урядові праці, бо міністри й віцеміністри мусили працювати в комісіях і на пленумі.

ЗАКОРДОННА КОМІСІЯ СОЙМУ.

У закордонній комісії сойму промовляв мін. Залеський про протипольські зарядження лотиського уряду. Комісія ухвалила резолюцію, щоб польський уряд покористувався прислугуючим йому міжнародним правом і запротестував проти гнету поляків у Латвії.

ДИСКУСІЯ НАД РЕФОРМОЮ КОНСТИТУЦІЇ.

5. XI. в конституційній комісії сойму йшла дискусія над рефератом, який передше виголосив у цій комісії віцемарш. Цар. Пос. Вінарський (Кл. Н.) заявив, що його партія вважає напівуважкою конституційної комісії, та в теперішніх обставинах не може виступити з власним проектом. Проект ББ грозить продовженням влади тієї групи. Тому Кл. Н. буде поборювати проект ББ. Пос. Вінарський відповідав віцемарш. Цар. Він сказав, що ББ поступив правильно, бо відбув заг. дискусію на пленумі і в комісії. Голова комісії питався, чи члени її годяться на таку форму праці. Комісія згодилася. Тепер, видно, пос. Вінарський змінив становище. Заперечує, начеб проект ББ старався зосередити всю владу в руках тієї групи. Після обговорення віцемарш. Цар коротко згодошені поправки. Найближче засідання 12. п. м.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЕКСЦЕСИ У ВАРШАВІ.

5. XI. У варшавському університеті повторилися протижидівські експеси. Вони були й на жидівській вулиці. Гурток жид. академіків пішов був до ректора, щоб пожалітися на експеси, як раз-у-раз повторюються. В жидівських студентів побили польських студентів. Рівночасно польські студенти кинули кілька викинути всіх жидів із університету. Кілька жидів виконали й знову побили кількох жидів. Потім вийшли похолом на вулицю й по дорозі нападвали на прохожих жидів. Били навіть жидів, які в Саксонії Огороді бачили жид. діти.

Свята „Рідної Школи“.

ЗОЛОЧІВ.

Ювілейне свято в 50-ліття „Рідної Школи“ відбулося в Золочеві в залі дому ім. М. Шашкевича дня 4. жовтня. Головну Управу „Р. Ш.“ заступав пос. Дмитро Великанович. Свято мало характер незвичайно величавий і сильно спонукало ідею „Рідної Школи“. Найбільше праці в устроєнні ювілею вложили: учитель „Р. Ш.“ п. Мартинюк, невиспущений секретар Кружка та голова Кружка місцевий лікар д-р Залужний і учит. Поналюк.

Найголовніші точки програми свята виконали: оркестра та хор читальні „Просвіти“ під вправною диригентурою п. Туркала та читальня оркестра (без диригента) з Ляцького Великого, якою ревно опікується о. Лопатинський Степан, парох з Ляцького Великого.

Програма свята була така: 1) В церкві велика Служба Божа з папаксидом та високо патріотична проповідь пам'ятна о. д-ра Юрика на тему рідної освіти і „Рідної Школи“. 2) По Службі Божій мали учасники зібратися на майдані. Однак з причини дощу перенесено свято до великої залі дому ім. Шашкевича, в якій годі було всім присутнім приміститися. Хор в супроводі музики відспівав гимн „Р. Ш.“, після чого гарно вступне слово виголосив посол д-р Олександрівський, адвокат в Золочеві. По нм зложив привіт від Гол. Управи пос. Великанович і подякував усім

тим, що причинилися чимнебудь до виникнення свята. Промовець на примірах сусідніх народів виказував потребу рідного виховання, торкнувшись нашого положення в державному шкільництві, якого люди заповнюють „Рідна Школа“ та порушав зміст рідно-шкільної праці в Золочівщині. Бесідник закінчив словами: „Як у Вел. Новгороді перед 1000 роками великий дзвін ситкував громадян на майдан у важких і критичних моментах горла, так нині дух Маркіяна Шашкевича з Підлисецької могили кличе золочівських українців на майдан праці „Р. Ш.“, яка в нинішньому такому положенні несе нам джерело національного оздоровлення. Відтак слідували продовж хорів, декламаційні і гімнастичні місцевих шкіл як заборонки, 7-кл. нар. школи м. Шашкевича і гімназії. Велике враження робила ритмічна шп. дзвоник при звуках пісні „Ой у лузі“. Заохочення викликували піраміди молоді української гімназії та вправи дівчаток вінками і хусточками при звуках стрілецьких пісень. Дуже багато праці в хорі гимн. молоді вложив катехит о. Побігунський, а також руханкові вправи вишпили гарно ансамбль працьовитості проф. Юркевича. Останньою точкою був виступ на спеці оркестри з Ляцького Великого, яка після прощальних слів д-ра Залужного закінчила ювілейне свято відігранням „Ще не вмерла“ і „Боже великий“.

Мадярщина проти верс. трактату.

Будапешт, 5. XI. ПАТ. Сьогодні було перше після літніх феріє засідання мадярської палати посолів. Голова ради міністрів гр. Каролі заявив, що апробує внутрішню і закордонну політику гр. Бетлена. Закордонна політика кабінету Бетлена показала корисною і продовжування її дає гарантію, що Мадярщина займатиме серед народів місце, яке належить їй на основі територіальної величини, кількості мешканців і географічного положення. Говорячи про плян Бріяна створити європейську унію, гр. Каролі зазначив, що мав уже нераз нагоду ствердити,

що годі брати участь в господарській унії або в європейській співпраці так довго, доки не скінчиться яскрава й образлива політична нерівність, яка стоїть на перепоні здійсненню широкій господарській співпраці. Господарське положення середньої Європи поважно порушене версайським трактатом, тому доки політичні і господарські труднощі, що випливають з трактату, не будуть змінені або усунені, доти годі зробити поважніший і тривкий крок у згаданій співпраці.

Катастрофальні ціни худоби.

Небувала знижка цін худоби зложилася на те, — як стверджують у фахових колах — що хлібороби збувають масово хлібного приховку. Хлібороби випродують не тільки молоді й дорослі штуки, але й льоху. За кілька місяців може забракнути беконів на торговихцях. Це стагнуло би катастрофальні наслідки для беконного промислу. Зарадити цьому можна тільки приверненням оплатності плакання хлібної череди. Осягнути це можна тільки підвищенням цін жи-

вини (ціни мяса в місті досить високі), або зменшенням різниці між ціною живини та мяса, плаченої консументами, що побільшило би консумцію мяса на внутрішньому ринку та уможливило би різницям плачення вищих цін за живини. Пересічні ціни мяса не повинні перевищувати 150 проц. цін живини, напр., коли ціна живини виносить 1 зол. за кг., пересічна ціна мяса не повинна переходити 1.50 зол.

Інтервеніювала поліція й арештувала кількох студентів. Небаром з'явилася біля Залізної Брами ок. 100 студентів. Серед жидів скінчився переполох, мерції зачинявали крамничі. Тимчасом на площі з'явилася група жид. студентів. Прийшло до бійки. Кілька разів інтервеніювала поліція, за весь день арештувала поліція ок. 50 студентів, м. н. й жидів.

Тому, що протижидівські експеси не вгавають, рахуються із зачиненням університету.

ЧУТКИ ПРО ЗАМАХ НА БРІЯНА.

У Парижі розійшлися чутки про замах на Бріяна. Інспектор поліції, який мав службу в будинку мін-ства внутр. справ, арештував купця з Мецу Колиньона. Купець цей, такі були вістки, перед від'їздом до Парижа відгрожувався, що вб'є Бріяна, щоб помститися за його політику, яка шкодить французькому народові. Колиньон, як приїхав у Париж, пійшов насамперед до мін-ства внутр. справ, щоб дістати аудієнцію у прем. Лавалля. Вся ця справа виглядає доволі загадкою.

НОВИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ КАБІНЕТ.

Лондон, 6. XI. ПАТ. Король затвердив іменування членів нового кабінету під проводом Мекдональда. Канцлером скарбу іменованний Невіл Чемберлен, міністром внутр. справ Герберт Семюель, міністром військових справ лорд Гейлсем, міністром закордонних справ сер Джон Сімон, міністром для справ Індії сер Семюель Говар. У новім кабінеті задержали м. ін. теки, які мали в кабінеті. Болдуїн, головний провідник консервативів, як лорд печатки ради, Семюель, як лідер ліб. партії, лорд Сенкі як лорд канцлер і Говар.

ДРУГИЙ ПУЧ В АВСТРІЇ?

Відень, 5. XI. ПАТ. Кружляє поголоска, що кн. Штаремберг видав приказ проголосити „тривогу“ в одній з найближчих місцевостей.

ється, що під його прапори стане 50.000 гаймарів із усіх областей Австрії.

Рівночасно з пучом в Австрії мав би проголосити військову диктатуру на Угорщині мін. Гембеле і гітлерівці: перевелиб переворот і Німеччині.

ЖЕНЕВА РОЗГЛЯДАЄ БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПРОЕКТ ДОГОВОРУ НЕАГРЕСІЇ.

ЖЕНЕВА, 6. XI. ПАТ. Окремий комітет для перевірки більшовицького проекту про господарську неагресію підтримує основну думку на черку. Комітет стверджує, що начерк не мав здобути більшості голосів комітету і тому комітет збереться вдруге.

КРОЙГЕР ВИАРЕНДОВУЄ МАДЯРСЬКІ ТЕЛЕФОНИ?

Зачувати, що Кройгер і Морган пропонували мадярському уряду оферту на виарендування телефонічного монополю на 50 літ. За виарендування дають більшу позичку.

ПОЛІТИЧНИЙ ВЛОМ ДО КОНСУЛЯТУ.

Берлін, 6. XI. ПАТ. Мин. ночі невисліджені люди вломилися до ген. фінляндського консуляту в Берліні. Вломники дісталися до бюро крізь отвір у стелі, розбили вогнетривалу кімнату, однак не забрали з неї майже ніяких важливих предметів. Зате переглянули докладно всі теки з документами. Слідство покищо не виявило підкладу того влому.

ЗВИЖКА ЦІН ЗБІЖА.

На всіх світових збіжкових біржах змичеться щораз сильніша тенденція на збіжж. Причиною звижки є м. ін. те, що велика фінансирська хвилювання девальюацією фунта, долара та скандинавських валют, перекидає свої капітали з валют на збіжж. Амер. фінансисти закуповують збіжж для спекуляції, бо рахують на великі зростання при звижці цін. Рівночасно СРСР закуповує багато збіжж в Зв. Державах і Канаді, тому ціни на збіжж зростають.

— По широкому світі. Японія заперечила за-
яву представника Китаю, що нібито вона загар-
бала собі дохід із податку від соли в Йон-Ков.
— У Львондію прештували 115 студентів під за-
міт комуністичної агітації; це сталося у зв'язі-
м з роковинами більшовицької революції, що
припадають в суботу. — До Парижа приїхав
румунський прем'єр Йорга. — Заступником
председника польського сенату вибрани сен.
Домбського.

— Пінста Сталіна. У Музеї Революції в Москві була донедавна картина, яка показувала засідання комуністів напередодні вибуху революції. На першому плані видно було Леніна, Троцького та Калініна; Сталіна не було, бо він сидів тоді в тюрмі. На приказ Сталіна цю картину малярі „відновили“ таким робом: на місці Калініна намалювали Сталіна у такому виді, мов би це він був керманічем зборів у цій важкій хвилині, а Троцького „обернули“ до глядачів — плечима. Його пізнали лише по борідці.

— Кілько видала Англія на вибори? Останні вибори до парламенту, що недавно відбулися, коштували Англію ледві 1,000,000 фунтів штерлінгів, хоч передбачували, що коштуватимуть 1,450,000 ф. шт. Самим суперникам до посольських стільців заборонено закон видати на вибори (від себе) лише 6 пенсів на кожного виборця, себто у виборчій окрузі, яка має 10,000 виборців, вільно йому видати на вибори 250 фунт. шт.; у малих округах може він видати на кожного виборця ледві 5 пенсів. Всіх тих послів, яким докажуть, що на вибори видали більше як дозволяє закон, зараз скидають...

— У кількох словах. У льондонському парламенті відбулася записання нововибраних послів. — Австрійський Банк утратив у жовтні ц. р. 2,000,000 шилінгів із свого запасу золота. — Форд заборонив у своїх добрах уживати різничих машин, щоби таким робом дати працю ще 200 робітників. — 12. ц. м. буде вирішена справа закритого Союзу поляків у Латвії. — Англійські летуни Педжі Заліман і Гордон Сторес здобули рекорд лету прилітаючи до Ле Кап один день скоріше, як попередні переможці повітряних просторів над Африкою. — У Відні поліція відкрила комуністичну фабрику фальшивих паспортів. Вона давала їх більшовицьким шпигунам; арештували 14 осіб.

3 театру.

Вистави українського театру в Жидачеві.

До Жидачева заголосив дня 24. жовтня ц. р. Український Театр у Львові (бувний театр ім. Гоголя) і дав тут дев'ять вистав, що були дуже дбайливо опрацьовані і стояли крім прем'єри „Розвідки“ — на високому мистецькому рівні. Тому театр тішився великою симпатією тутешнього громадянства без різниці національності і кожний день проходив із шораз більшим касовим успіхом (хоч це було перед першим місяцем), так, що каса в о-

станніх днях побуту театру подвоїлася. Це повинно бути вказівкою для театру, що касовий успіх, а тимсамим існування театру, залежить передовсім від солідно приготуваної і по мистецьки виведеної вистави. Любимцями публіки, що залишили по собі дуже милі спогади, є пані: Кривіцька, Ленська і Бенцалева та панове: Блавацький, Бенцаль, Боровик і Яковлів. Решта театр. трупи достроювалась до них по своїм силам і творила гармонійну цілість.

3 судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

У четвер. (5. XI.) відчитували деякі цікавіші статті зі „Сурми“, заборонені брошури і листи, відібрані підчас ревізії в деяких з обвинувачених.

Поза кількома перепалками між обороною і прокуратором та предсідником, день цей не вніс нічого небуденного у процес.

У п'ятницю слідує з'явлення радн. Івахова, знавця справ УВО і ОУН.

Дописи.

БІБКА. (Панахида за поляглих. — Свято книжки). Роковини 1. листопада 1918 р. зустрічає кожний свідомий українець з найбільшим пієтизмом та глибокою пошаною до тих, що віддали найдорожчий скарб на світі, своє життя, за кращу майбутність українського народу. І бобрєцьке громадянство заповнило церкву ще в 10. годині рано, хоч панахиду назначено на 12. годину. І чомусь ні жалібні слова над могилою в церкві, ні сумні похоронні пісні, відспівані місцевим мішаним хором, ні „Вічная пам'ять“ чи зворушлива пісня „У дві пари несуть мари...“ не настроювали сумом, але навпаки — підбадьорювали на вид тих сотень похилених постатей, що мов маків цвіт викрили долівку церкви і з пієтизмом занесли ширі зітхання-молитви та шептали разом із священником „Отче наш“... — А вечором знову зібралося громадянство в читальні на „Свято книжки“, яке уладила місцева чит. „Просвіта“ з доволі цікавою і різноманітною програмою. В год. 7:30 занавіса відслонила гарно уставлену виставку книжок на столі, прикрашеному рушниками на тлі взористого килиму, що висів на стіні. На естраді появилася мужеський

хор читальні в козацьких шаранах і вишнєвих сорочках, який під орудою фізичного урядовця „Просвіти“ п. Панкевича вивів пісні: „Учітеся, брати мої“, „Коли Ви виріали“, „Словинилась міра“, „Колісанка“, „Про козака Начая“, „Новобранці“, „Широкий Луг“ (що його на бажання слухачів повторено) і „Могіла“, що замикала програму свята. Ефект виступу хору гарний: бачилося, що диригент вложив чимало праці, але недостача перших тенорів зменшила дещо гарні враження. Пісні хору переплітали: вступне слово, що його виголосив адв. д-р Я. Дудикевич, голова філії, гарно опрацьований реферат про книжку голову читальні Іллі Коцюмбаса і декляції, яких було аж чотири (як на таке свято за багато, а до того за слабо підготовані). В загальному „Свято книжки“ залишило по собі зовсім сампатичне враження.

СПОРТ.

ЧОРНІ—УКРАЇНА

В неділю 8. ц. м. розіграє Україна заповідні, віддавна товариські м'ячеві змагання з ліговою дружиною Чорних. Змагання відбудуться в год. 14-й (2-й) полов. на грищі Чорних. Обі дружини грають у повних складах.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Олесь: КОМУ ПОВІМ ПЕЧАЛЬ МОЮ. Поезії, кн. XI. Ст. 174. Львів 1931. Накладом Кооперативи „Червона Калина“

ЖУРНАЛИ.

СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЯХ, професійний журнал. Р. I. Ч. 5—6. Вересень-жовтень 1931 р. Зміст: В. М. Янів: Кілька думок і намічень; Ю. Р.: Не на день один; Микола Дужий: Не даймо влади „Просвіті“; Яр. Гладкий: Спорт і ми; О. Добровський: З життя студентів Закарпатської України; Юр. Гасенко: Про навчально-програму справу в радянських ВУЗ-ах; Р. Паладійчук: Українська студентська преса до війни; Дописи; Посмертні згадки; Хроніка.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 3. XI. ц. р. за масло експортне та десерове пріма 320 зот., м літру молока 28—29 сот., літру сметани 120 зот., миль 660—670 зот.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

П'ятниця, 6. листопада, година 7:30 веч. „Тінь“

Театр Різнородностей:

П'ятниця 6. листопада, година 7:30 веч. „Радісне знання“

Кіно.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Кроваві жемчуги“ (Люне Ведез) і звукові додатки.

КАСІНО: Звукова фільма „Жоржеттине кохання“.

КОПЕРНИК: „Марлена Дітріх як X-27“.

ЛІВ: „Африка говорить“, 100 проц. звукова фільма.

МІРУСЕНЬКА: „Марлена Дітріх як X-27“.

МІРАЖ: „Утеча від кохання“.

ОАЗА: „Снігів Парижа“ і Морісон Шевальє.

ПАЛАС: Звукова фільма „Король булярів“.

ПАЛ: „На кров і д таньби“.

ПАСЯЖ: „Кабалерова пісня“ (Кен Мей-нард), американська комедія та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Чудеса в Масабельських горах“.

СОНЦЕ: „З дня на день“ і додатки.

СТИЛЕВ: „Під крилами Парижа“.

УТІХА: „Останній роман“ (Ів Петровіч), „Оборонець прав“ (Ів Мей Кой).

ХІМЕРН: „Весна в Пратері“.

Програма радіо.

Неділя, 8. листопада 1931.

Лінійні (2593) 16:30 Література. Брно (3417) 19:00 Музика оперети. Лондон (3563) 22:05 Концерт. Гамбург (3722) 20:00 Концерт. Букарешт (392) 17:00 Циганська музика. Сопенс (4038) Писоніа. Берлін (419) 16:30 Література. Харків (426) 18:00, 20:00 Концерти. Рим (4312) 21:00 Концерт. Гельсінгфорс (4552) 18:10 Концерт. Лянгенберг (4304) 20:00 Опера „Дозато Рену“. Прага (4862)

20:00 Концерт. Мільно (5008) 19:05 Веснина. Брюссель (5085) 22:00 Концерт. Відень (5164) 22:20 Танкова музика. Рига (5245) 19:03 Концерт. Мінхен (5329) 19:20 Концерт. Будапешт (5505) 18:40 Пісні. Ленінград (1000) 15:01 Концерт. Осльо (10714) 22:35 Танкова музика. Калондборг (11538) 22:45 Танкова музика. Москва (1481) 13:00, 17:00 Література. 15:00, 19:30, 21:00 Концерт. Кенігсвергергаузен (16349) 19:35 Література. Париж (17241) 18:15 Концерт.

Львівське радіо.

Субота, 7. листопада 1931.

Львів (3807) 11:40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11:55 Час із Варшави. 12:10 Про погоду дня. 12:15 Шкільний ранок радіа. 15:05 Господарські новини. 15:15 Військові новини для всіх. 15:55 Для молоді. 16:20 „Мешкання людини в передісторичних часах“. 18:05 Для старої дітвори: „Король-жебрак“. 18:30 Концерт для молоді. 18:30 Веснина. 19:15 Господарське листування. 19:25 Серед нових книжок. 19:30 Радічний денник. 20:00 „На овиді“. 20:15 Гутіра. 20:30 Великий концерт. 22:00 „Острів Корсика“. 22:15 Концерт. 22:35 Спортивні новини. 23:00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 15:25, 16:40, 18:00, 19:40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Український Театр під адм. пров. дом. І. Волощука.

З поворотом до Перемишля.

ДОВРОМІЛЬ:

7. XI. „20 днів тюрми“.

8. XI. „Поїзд-мара“.

Відтак театр переїздить до Перемишля на постійний зимовий побут. Про інвентурацію вистави та дальший репертуар оголосять пізніше.

Товариства Українська Захоронка і Українська Бесіда улаштовують в салих Бесіди, Рутівського 22. 1. пол. дня 7. листопада ц. р. в 20. год. „Чайний Вечір“ з танцями. — Старшини го- 782 2—2

VI. Звичайні Загальні Збори

Т-ва Українських Студентів Львівської Політехніки „ОСНОВА“ відбудуться в неділю дня 15. листопада 1931 р. в год. 9:30 рано. — Порядок: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Вітання протоколу з попередніх Загальних Зборів (30. XI. 1930 і 25. I. 1931). 3. Звіт уступаючого Виділу і Допомогової Комісії. 4. Дискусія над звітами. 5. Звіт Контрольної Комісії і ухвалення абсолютної уступаючому Виділу. 6. Вибір нового Виділу. Контрольної Комісії і Допомогової Комісії. 7. Внески і запити.

Проситесь Товаришок і Товаришів Членів численно з'явитися та точно в означений годину, бо в противному случаю Загальні Збори відбудуться, без огляду на скільки присутніх, годину пізніше. — Місце Загальних Зборів подається пізніше! — Львів, дня 4. листопада 1931. — За Виділ: Нестор Сороківський, голова. Микола Строкон, секретар.

Загальні Збори Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові відбудуться дня 22. листопада 1931 (неділя) в год. 4. по полудні в малій салі Т-ва (вул. Шашкевича 5/II). — В разі браку компанії, відбудуться о годину пізніше, без огляду на число членів — Виділ. 785

Конференція оо. Катехитів м. Львова відбудеться дня 9. XI. 1931. в год. 17. у салі Малої Семинарії. На порядку реферат о І. Маравенча ЧСВВ: „Марійські Організації в минулому і в теперішності“; потім дискусія і нарада. До численної участі просить Всес. ОО. Катехитів і Всес. ОО. Гостей — Управа Мар. Т-ва.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

У НЕВАЖЛИВОМУ збудене свідомство зрадисти (zawieszono dojrzałości) видане Дир. експед. держ. гімназії в руською мовою на чинах в Станіславові дня 16. травня 1928 р. ч. 6. на назвисько Богдан Митрон Чайковський. 781 3—3

ІНТЕЛІГЕНТНА старша жінка, потребує заряду домою у свистівки. Зарплата дуже добре. — Зголошення: Ляна Підлачче (Дирієва Місія) Стелянська.

600 зот. місячно може кождий заробити в своїй оо-літ, розповсюджуючи артикулу потрібний у кожній хаті, на сплату — Зголошення: Вілно, бюро оголошень E. Sobala, skr. poczt. 145.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Подяка.

Дентистови Янови Насосови, Данил вуд Сикстуська ч. 17. за совісе і старанне лічення і пльомбонання зубів складає сердечну подяку. Ольга Валківська 791

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видання: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництва така:

BERLIN SW 65, Zimmerstrasse 35—41

В переписці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung, Місце платності: Польща: Банк для торговлі та промислу. Познань (чекове conto в ІРКО ч. 230.000). Почтоне conto у Берліні: Berlin, No 3.111.

Оголошуйтеся в найстарішій укр. щоденнику „ДІЛО“